

Auteursrichtlijnen van de Faculteit Economie en Bedrijfskunde

(goedgekeurd door de Faculteitsraad van 21 maart 2018)

Dit document biedt een aantal richtlijnen met betrekking tot het auteurschap van wetenschappelijke publicaties voor de faculteit Economie en Bedrijfskunde. De richtlijnen weerspiegelen (1) beleidsmatige aanbevelingen conform het onderzoeksbeleid van de faculteit en universiteit, (2) 'best practices' die gedistilleerd werden uit de respons van een faculteitsbrede bevraging van de onderzoeksgroepen actief in de onderzoeksdisciplines vertegenwoordigd in de faculteit en (3) wensen en verzuchtingen van het assisterend academisch en wetenschappelijk personeel.

De auteursrichtlijnen die het document aanbiedt moeten als dusdanig geïnterpreteerd worden. Het zijn richtlijnen die het gedrag aangaande auteurschap kunnen sturen in de richting die de faculteit wenselijk acht. De toepassing ervan wordt volledig onderschreven door zowel de Commissie Wetenschappelijk Onderzoek als de Commissie Welzijn op het Werk.

De facultaire richtlijnen worden op de facultaire website gepubliceerd en ter kennis gegeven aan alle leden en studenten van de faculteit die bij wetenschappelijk onderzoek betrokken zijn.

Bij de start van een doctoraatstraject wordt dit document ondertekend door de doctorandus/a en zijn/haar promotoren.

1. Algemene principes

1. Goede afspraken maken goede vrienden. Als algemeen principe geldt dan ook dat bij aanvang van de publicatie (d.w.z. bij aanvang van het onderzoek nodig voor de publicatie) afspraken gemaakt worden tussen de (potentiële) coauteurs. Deze afspraken betreffen minimaal het auteurschap zelf (wie wordt als auteur vermeld?) en de volgorde van auteurschap. Het wijzigen van deze afspraken tijdens het publicatieproces kan enkel indien daar goede redenen voor zijn en mits instemming van iedereen die bij de initiële afspraken betrokken was.
2. De onderzoeksdisciplines die aan de faculteit vertegenwoordigd zijn, verschillen onderling sterk qua publicatiecultuur, inclusief gebruiken en tradities aangaande auteurschap. De afspraken aangaande auteurschap volgen zo goed als mogelijk de richtlijnen van dit document, zonder afbreuk te doen aan de gebruiken en tradities binnen de onderzoeksdiscipline. Bij conflicten primeert de publicatiecultuur van de discipline.
3. Iedereen die als auteur op een publicatie vermeld wordt, neemt de volledige verantwoordelijkheid over de publicatie. Dit impliceert dat de verdiensten aan de auteur toegewezen worden (vb. de auteur heeft het recht om deze publicatie op zijn/haar CV te vermelden), maar ook de gebreken, tekortkomingen, fouten of inbreuken tegen normen en regels (vb. bij vaststelling van inbreuken zijn alle auteurs verantwoordelijk).

2. Richtlijnen aangaande auteurschap

1. Om 'gift authorship' te vermijden is het essentieel dat elke auteur een substantiële bijdrage aan de publicatie levert. Een substantiële¹ bijdrage wordt geleverd als minimaal aan twee van onderstaande drie voorwaarden voldaan is:
  - a. Substantieel bijgedragen hebben aan het *ontwerpen van het onderzoek* (vb. aanbrenge van het onderzoeksídee; formuleren van probleemstelling, onderzoeksvraag, doelstelling of hypothese; keuze van onderzoeksmethode(n), opstellen van het onderzoeksplan);
  - b. Substantieel bijgedragen hebben aan het *uitvoeren van het onderzoek* (vb. studie van literatuur, verzamelen van gegevens, analyseren van gegevens, interpreteren van analyses, stellen van andere onderzoeksídadén);
  - c. Substantieel bijgedragen hebben aan het *schrijven van de publicatie* (vb. delen van de tekst geschreven hebben, review van de tekst die tot aanzienlijke herwerking geleid heeft, herstructureren van de tekst met het oog op een betere leesbaarheid)
2. Om 'ghost authorship' te vermijden, dient iedereen die een substantiële bijdrage aan de publicatie geleverd heeft (zoals in de vorige richtlijn gedefinieerd), als auteur vermeld te worden, onverminderd gemaakte afspraken over 'single authorship' (confer punt 4).
3. De status van promotor, financier, diensthoofd, vakgroepvoorzitter, etc., geeft geen automatisch recht op auteurschap.
4. Het verdient aanbeveling dat onderzoekers wiens bijdrage aan de publicatie niet als substantieel beschouwd wordt (vb. friendly review, assistentie bij data verzameling of analyse, methodologisch advies), erkend worden door middel van een voetnoot, eindnoot of bedanking ('acknowledgement') voor zoverre dit in de onderzoeksdiscipline gebruikelijk is en toegelaten is volgens de richtlijnen van het tijdschrift of de uitgever.

3. Richtlijnen aangaande de volgorde van auteurs

Noot: Deze richtlijnen gelden uiteraard enkel voor wie aan de voorwaarden van auteurschap zoals onder punt 2 bepaald, voldoet.

1. In enkele aan de faculteit vertegenwoordigde onderzoeksdisciplines is het gebruikelijk om auteurs alfabetisch te vermelden, onafhankelijk van de omvang of het belang van de geleverde bijdrage aan de publicatie. Indien dit het geval is, is het essentieel dat dit gebruik gekend is door alle betrokkenen. Mits onderlinge afspraak tussen alle betrokkenen, kan uiteraard ook voor deze disciplines van dit gebruik afgeweken worden bij uitgesproken verschillen in geleverde bijdragen of met betrekking tot publicaties die voortvloeien uit doctoraatsonderzoek.

---

¹ Wat 'substantieel' is laten we over aan het oordeel van diegenen die deze richtlijnen toepassen. Bij de beoordeling hiervan kan gerefereerd worden aan de gebruiken en traditie van de onderzoeksdiscipline.

2. In de meeste aan de faculteit vertegenwoordigde onderzoeksdisciplines is het gebruikelijk om auteurs te vermelden in volgorde van de geleverde bijdrage. Indien dit het geval is, is het essentieel dat deze volgorde (en dus de omvang en aard van de bijdrage) voorafgaandelijk afgesproken wordt. Minimaal dienen voorafgaandelijk afspraken gemaakt te worden over wie eerste auteur is.
3. Onverminderd de vorige richtlijn, is het voor disciplines die auteurs vermelden in de volgorde van de geleverde bijdrage aan te bevelen dat bij publicaties die voortvloeien uit doctoraatsonderzoek, de doctorandus/a eerste auteur is. Omdat de doctorandus/a verantwoordelijk is voor het doctoraatsonderzoek en door middel van dit onderzoek het bewijs dient te leveren om als zelfstandig onderzoeker te kunnen functioneren, wordt verwacht dat de doctorandus/a bij minstens het merendeel van de studies van het doctoraatsonderzoek, de belangrijkste bijdrage levert en dus eerste auteur is.
4. De status van promotor, financier, diensthoofd, vakgroepvoorzitter, etc., geeft geen automatisch recht op eerste auteurschap.

4. Richtlijnen aangaande 'single authorship'

1. In enkele aan de faculteit vertegenwoordigde onderzoeksdisciplines is het gebruikelijk dat doctorandi met academische ambities (naar postdoctoraal onderzoek of professoraat toe), een 'job market' paper schrijven als enige auteur. Indien dit het geval is, is het essentieel dat dit gebruik gekend is door alle betrokkenen. Verder dienen omtrent deze 'job market' paper duidelijke afspraken gemaakt te worden met betrekking tot welke studie van het doctoraatsonderzoek tot dergelijke publicatie zal leiden en in welke mate andere onderzoekers dan de doctorandus/a (vb. promotor, leden begeleidingscommissie) mogen/kunnen bijdragen aan het tot stand komen van de publicatie.
2. Het verdient aanbeveling dat onderzoekers die bijgedragen hebben aan de publicatie zonder als auteur vermeld te worden, erkend worden door middel van een voetnoot, eindnoot of bedanking ('acknowledgement') voor zoverre dit in de onderzoeksdiscipline gebruikelijk is en toegelaten is volgens de richtlijnen van het tijdschrift of de uitgever.

5. Richtlijnen aangaande affiliaties van auteurs

1. Het is noodzakelijk dat bij elke publicatie waar leden of studenten van de faculteit als auteur vermeld worden, minstens één van deze auteurs de Universiteit Gent als affiliatie vermeldt, ongeacht of deze auteur op het moment van publicatie nog steeds aan de faculteit verbonden is. Ook van 'single authors' die op het moment van publicatie niet langer aan de faculteit verbonden zijn, wordt verwacht dat zij loyaal de Universiteit Gent als (bijkomende) affiliatie vermelden².
Voor de verschillende manieren waarop de Universiteit Gent als affiliatie opgegeven

---

² De Faculteit / onderzoeksgroep kan hiertegenover de inspanning leveren om recente doctors langer aan de FEB te verbinden als geaffilieerd postdoctoraal medewerker.

kan worden, zie <<https://www.ugent.be/intranet/nl/op-het-werk/onderzoek-onderwijs/onderzoek/publiceren#Correcteaffiliatie>>.

Het is verder sterk aanbevolen om ook de Faculteit Economie en Bedrijfskunde (Nederlands of Engels, voluit of afgekort) en/of de onderzoeksgroep of vakgroep te vermelden.

6. Wie contacteren bij vragen of conflicten?

Voor verdere informatie of voor bemiddeling bij conflicten die niet intern (d.i. tussen de auteurs zoals in de voorafgaande afspraken bepaald) afgehandeld kunnen worden, gelden volgende aanspreekpunten (en bij voorkeur in onderstaande volgorde):

- De ombudspersoon voor FEB doctorandi (enkel voor doctorandi)
- De vervangende ombudspersoon voor FEB doctorandi (enkel voor doctorandi)
- De psychosociaal welzijn vertrouwenscontacten van de FEB (voor iedereen)

De namen en contactgegevens van de FEB personen worden op de facultaire website gepubliceerd.

- Ombudspersonen: <<https://www.ugent.be/eb/nl/student/ombudspersonen.htm>>
- Psychosociaal welzijn vertrouwenscontacten: <<https://www.ugent.be/intranet/nl/op-het-werk/welzijn-milieu/psychosociaal-welzijn/vertrouwenscontact.htm>>

Bij vraag naar bemiddeling bij conflicten is het belangrijk om een persoon aan te spreken die 'neutraal' is (vb. niet van dezelfde vakgroep(en) als de auteur(s), geen hiërarchische relatie met auteur(s)).

7. Universiteitsbrede richtlijnen

Voor informatie over universiteitsbrede richtlijnen aangaande publiceren en auteurschap, zie

- Auteurschap in wetenschappelijke artikels: <<https://www.ugent.be/intranet/nl/op-het-werk/onderzoek-onderwijs/onderzoek/publiceren/auteurschap.htm>>
- Auteurschap: 10 best practices: <<http://onderzoektips.ugent.be/nl/tips/auteurschap-10-best-practices-1652/>>